

4^ο Κεφάλαιο

Νοσήματα

ΠΑΝΑΓΟΥ ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΠΕ87.02

4.5.1. Νοσήματα μεταδιδόμενα μέσω του πεπτικού συστήματος

Προσαρμογή από την εικόνα: Leysi24 / CC BY-SA
(<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)

4.5.1. Νοσήματα μεταδιδόμενα μέσω του πεπτικού συστήματος

Η μετάδοση γίνεται διαμέσου της **στοματο-πρωκτικής οδού** με νερό, γάλα, τρόφιμα που έχουν μολυνθεί.

Νοσήματα:

1. Σαλμονελλώσεις
2. Χολέρα
3. Σιγκέλλωση
4. Ηπατίτιδα Α
5. Αμοιβάδωση
6. Οξυουρίαση

4.5.1. Νοσήματα μεταδιδόμενα μέσω του πεπτικού συστήματος

Μέτρα προφύλαξης

1. Αποκλεισμός οδού μετάδοσης
2. Απολύμανση νερού
3. Παστερίωση γάλακτος
4. Υγειονομικό έλεγχο στα τρόφιμα
5. Απομάκρυνση μικροβιοφορέων από χώρους δουλειάς που σχετίζονται με τρόφιμα
6. Ατομική καθαριότητα
7. Πλύσιμο λαχανικών, φρούτων
8. Κατάλληλο σύστημα ύδρευσης, αποχέτευσης, διάθεσης απορριμμάτων
9. Καταπολέμηση εντόμων
10. Αγωγή υγείας πληθυσμού

Α. Σαλμονελώσεις

Σαλμονέλες = βακτήρια που προκαλούν σαλμονελώσεις

Οι σαλμονελώσεις μεταδίδονται με **πρόσληψη** μικροβίου από το **στόμα**

Μολυσμένη τροφή, νερό, ποτά

Μεταδίδονται:

1. Από ζώα σε άνθρωπο
2. Από άνθρωπο σε άνθρωπο

Α. Σαλμονελώσεις

Πηγές μόλυνσης για τον άνθρωπο:

1. ακάθαρτα νερά κοντά σε υπονόμους
2. θαλασσινά μύδια
3. κρέας πουλερικών και τα αυγά τους
4. οι ασθενείς
5. οι μικροβιοφορείς

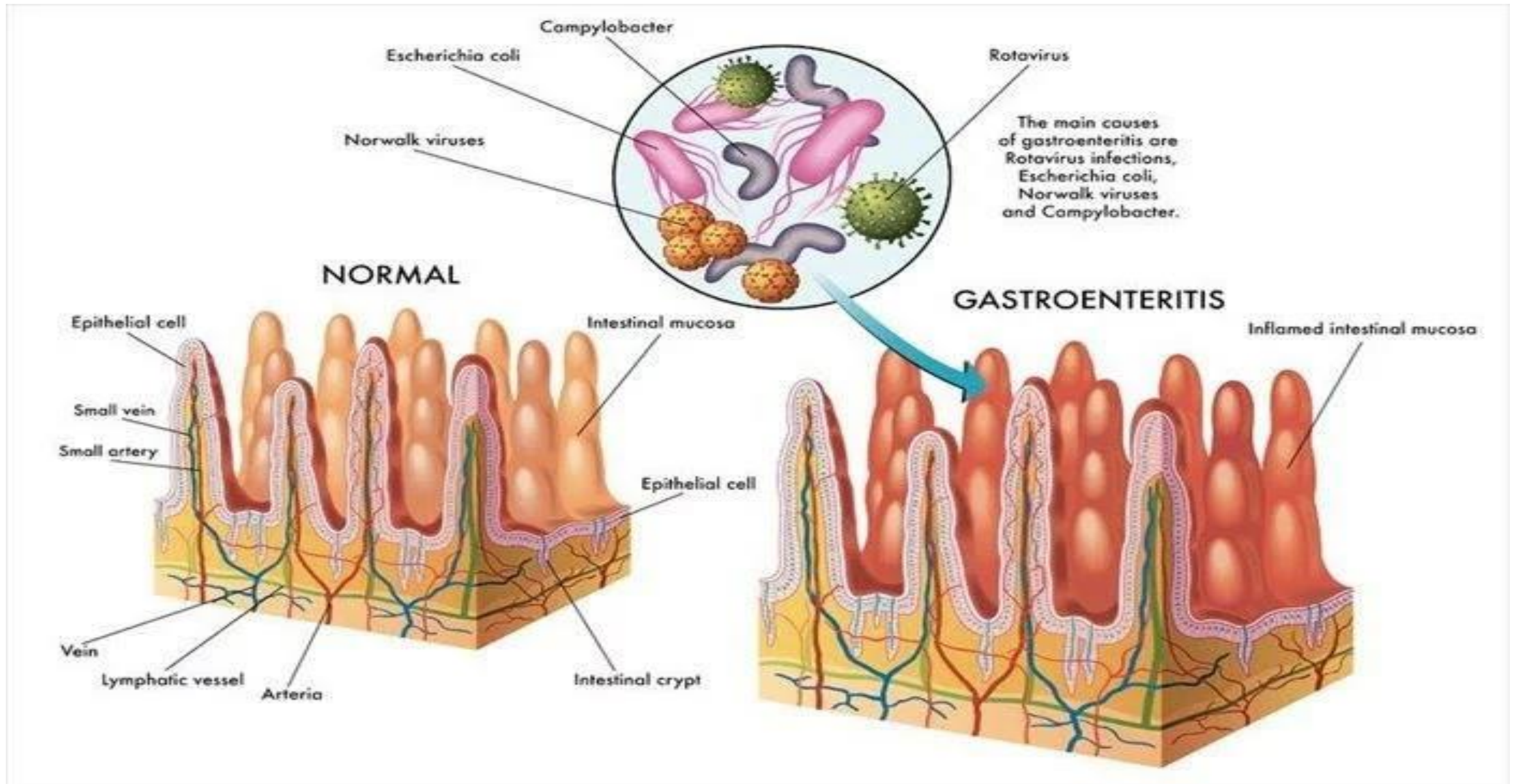
Α. Σαλμονελώσεις

Η γαστρεντερίτιδα από σαλμονέλα είναι η **συχνότερη μορφή** της ασθένειας

Χρόνος επώασης: 8-48 ώρες από τη λήψη της μολυσμένης τροφής

Εκδηλώσεις:

1. Ναυτία
2. Έμετος
3. Κοιλιακά άλγη
4. Διαρροϊκές κενώσεις
5. Πυρετός

<https://www.gastreterologos-kounios.gr/epikoinonia/>

Α. Σαλμονελλώσεις

Μέτρα προφύλαξης:

1. Το κρέας, τα αυγά και τα πουλερικά να μαγειρεύονται καλά
2. Αποφυγή χρήσης ίδιων σκευών για τα ωμά και τα ψημένα κρέατα
3. Καλό πλύσιμο χεριών
4. Έλεγχος εργαζομένων που ασχολούνται με τρόφιμα για αναζήτηση υγιών μικροβιοφορέων

Β. Ηπατίτιδα Α

Οφείλεται στον **ιό της ηπατίτιδας Α**

Χρόνος επώασης: 4-6 εβδομάδες

Μεταδίδεται στο τέλος του σταδίου επώασης και τις πρώτες 5-6 ημέρες μετά την εμφάνιση ίκτερου

Μεταδίδεται συχνότερα **από άτομο σε άτομο με τα κόπρανα** (κόπρανα – άπλυτα χέρια - στόμα)

Προκαλεί μικρές ή μεγάλες **επιδημίες**

Παιδιά προσχολικής ηλικίας προσβάλλονται πολύ συχνά **χωρίς κλινικά συμπτώματα** με αποτέλεσμα να αποκτούν **αντισώματα – 50% του πληθυσμού έχει ανοσοποιηθεί**

Β. Ηπατίτιδα Α

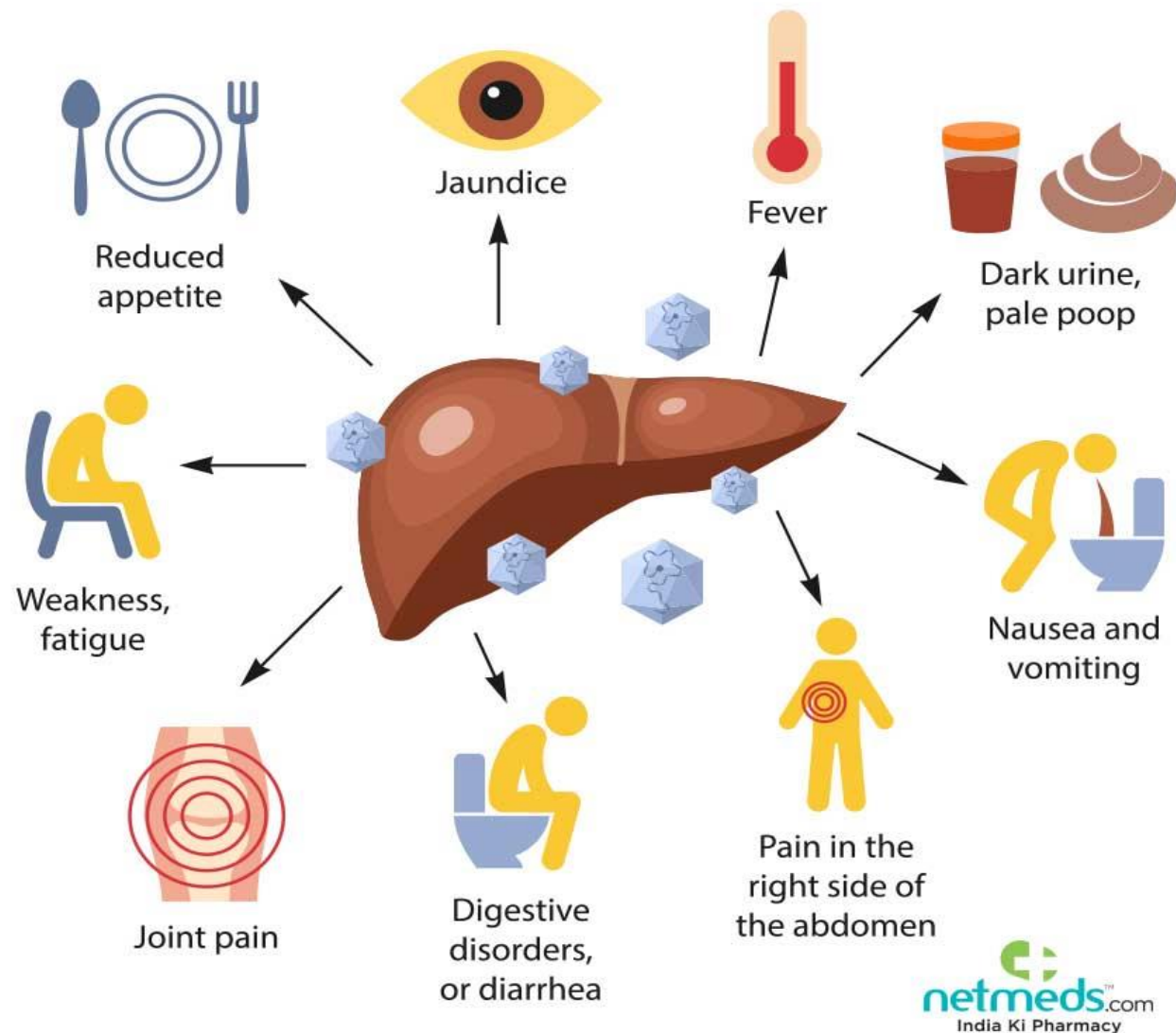
Ο ιός βρίσκεται στα κόπρανα των ασθενών

Μολύνονται το νερό και τα τρόφιμα

Γίνεται μετάδοση σε ευαίσθητα άτομα

Πρόκληση μικρών ή μεγάλων επιδημιών

SYMPTOMS OF HEPATITIS A

Αντοχή του ιού της Ηπατίτιδας Α

Στα χέρια	Έως μερικές ώρες
Σε επιφάνειες	Έως μερικούς μήνες
Σε φρέσκα λαχανικά και φρούτα	Έως μερικές ημέρες
Σε οστρακοειδή	Έως μερικές εβδομάδες
Σε θαλασσινό νερό	Έως μερικές εβδομάδες
Σε κατεψυγμένα τρόφιμα	Έως μερικούς μήνες

<https://ergastiria.gr/ipatitida-a-kai-trofima-poia-einai-i-syndesi>

Β. Ηπατίτιδα Α

Μέτρα προφύλαξης:

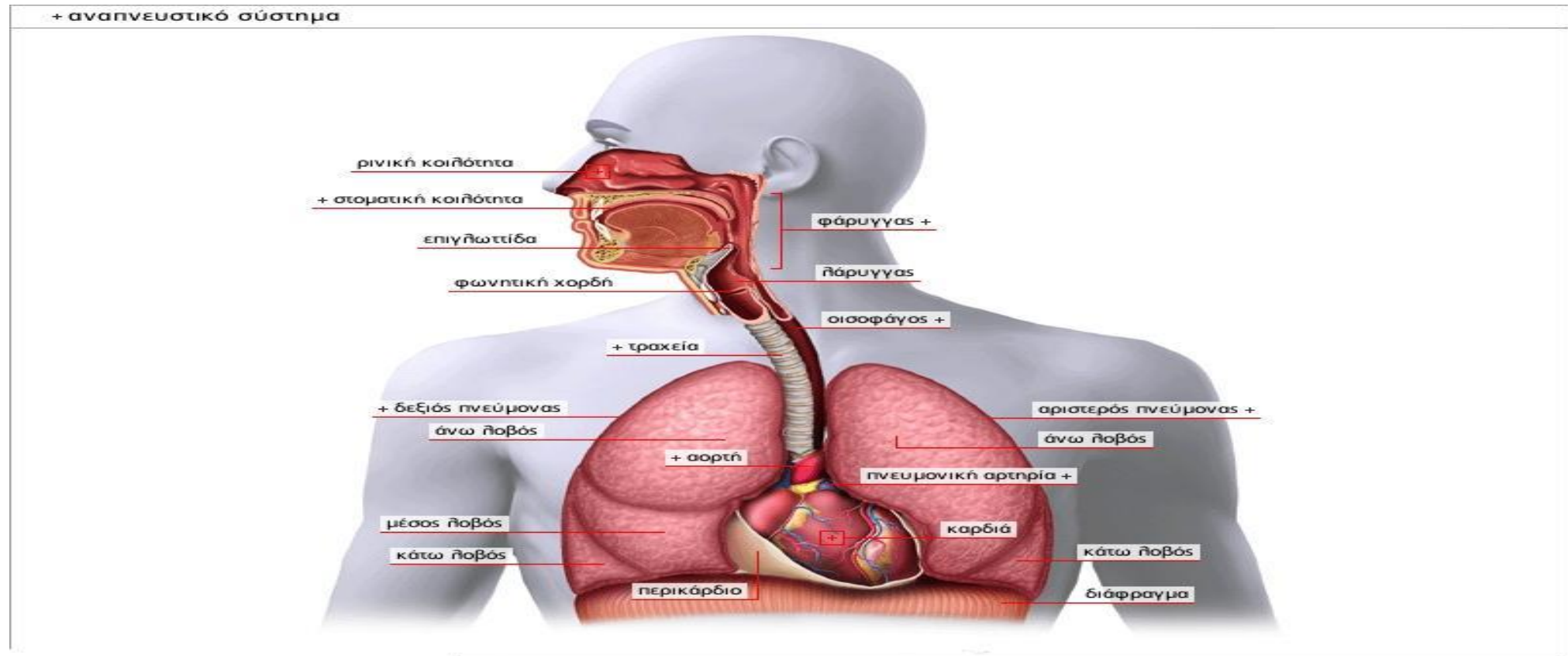
1. Ανάπαυση ασθενή
2. Όχι χρήση προσωπικών αντικειμένων από τρίτους
3. Πλύσιμο αντικειμένων στους 90οC
4. Καθαριότητα και απολύμανση κοινόχρηστων χώρων – καντίνες, τουαλέτες
5. Καλή λειτουργία συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης
6. Αγωγή υγείας κοινού και παιδιών για πλύσιμο χεριών μετά την τουαλέτα και πριν το φαγητό
7. Κρατικός έλεγχος των οστρακοειδών
8. Εμβόλιο για ηπατίτιδα Α – (δημιουργία το 1998)
9. Χορήγηση γ-σφαιρίνης σε πιθανή μόλυνση

ΔΕΝ ΜΠΕΡΔΕΥΩ!!!

- **ΕΙΔΟΣ ΛΟΙΜΟΓΟΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ:** πχ βακτήριο
- **ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΛΟΙΜΟΓΟΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ:** πχ σαλμονέλλες
- **ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΟΣ:** πχ σαλμονελλώσεις

4.5.2. Νοσήματα μεταδιδόμενα με τον αέρα

<https://www.paidiatros.gr/2016/04/19/anapneystiko-systima/>

4.5.2. Νοσήματα μεταδιδόμενα με τον αέρα

Τα αερογενή νοσήματα μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με **σταγονίδια και σκόνη** (βήχας, φτάρνισμα, απλή εισπνοή)

Νοσηρότητα ιδιαίτερα το **χειμώνα** εξαιτίας:

1. Συνωστισμού σε κλειστούς χώρους και στην έλλειψη αερισμού
2. Μειωμένης άμυνας του οργανισμού λόγω ψύχους

4.5.2. Νοσήματα μεταδιδόμενα με τον αέρα

Μέτρα προφύλαξης

1. Αποφυγή συνωστισμού και καλός αερισμός σε κλειστούς χώρους
2. Αρκετή απόσταση κρεβατιών (στρατός, νοσοκομεία)
3. Χρήση μαντηλιού στο στόμα και τη μύτη για παρεμπόδιση μετάδοσης μικροοργανισμών μέσω σταγονιδίων
4. Σχολαστική καθαριότητα για περιορισμό σκόνης
5. Εμβολιασμός – ανοσοποίηση πληθυσμού
6. Απομόνωση ασθενή

Γρίπη

Ιός γρίπης

3 στελέχη – A, B, C

Μετάδοση με τα σταγονίδια

Ευαισθησία: παιδιά, υπερήλικες, καρδιοπαθείς, νεφροπαθείς

Χρόνος επώασης: 1 – 3 μέρες

Περίοδος μεταδοτικότητας: 2 ημέρες πριν την εμφάνιση της νόσου και 1 εβδομάδα μετά

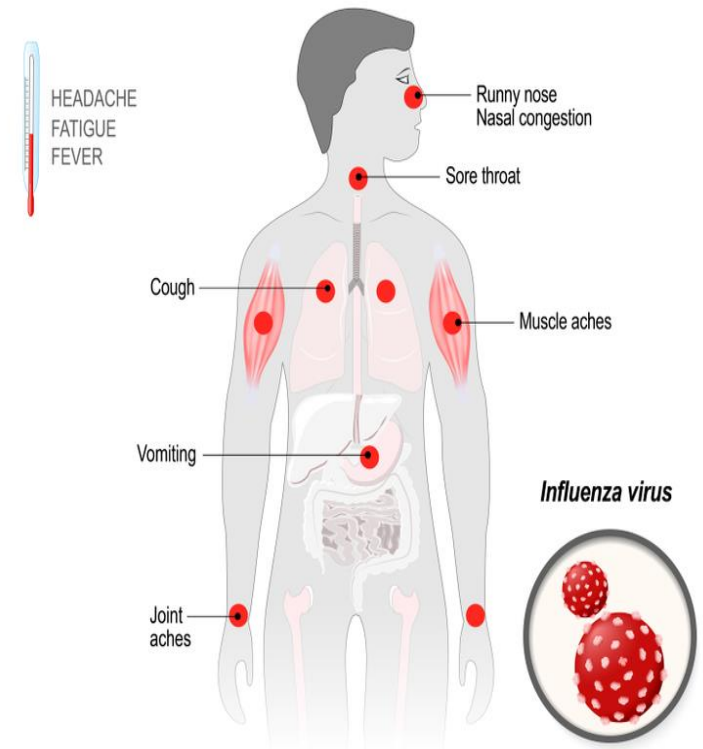
Κλασική γρίπη από το **στέλεχος A**: απότομη έναρξη – έντονα συμπτώματα

Γρίπη

Συμπτώματα γρίπης στελέχους Α:

1. Υψηλός πυρετός
2. Ρίγη
3. Κακουχία
4. Μυϊκοί πόνοι
5. Αρθραλγία
6. Συμπτώματα από αναπνευστικό

INFLUENZA signs and symptoms

<https://microskopio.gr/griph/>

Γρίπη

Μέτρα προφύλαξης:

✓ Εμβολιασμός

Το φθινόπωρο

Διάρκεια για 1 χρόνο

Κυρίως σε:

1. Άτομα 3^{ης} ηλικίας

2. Ασθενείς με νοσήματα του αναπνευστικού

3. Γιατρούς – νοσηλευτές

4.5.3. Νοσήματα μεταδιδόμενα με ξενιστές ή φορείς

Νοσήματα:

1. Πανώλη (αρουραίοι, ψύλλοι, άνθρωποι)
2. Εξανθηματικός τύφος (ψείρα)
3. Ελονοσία (ανωφελές κουνούπι)
4. Κίτρινος πυρετός (στεγόμυγα)
5. Λεισμανίαση (σκνίπα)

4.5.3. Νοσήματα μεταδιδόμενα με ξενιστές ή φορείς

Οι ξενιστές και οι φορείς **μεταβιβάζουν τη νόσο** από ανθρώπους ή ζώα που πάσχουν

Ξενιστής: παίρνει μέρος στον κύκλο ζωής του μικροβίου

Φορέας: μεταφέρει μηχανικά το μικρόβιο

4.5.3. Νοσήματα μεταδιδόμενα με ξενιστές ή φορείς

Μέτρα προφύλαξης:

1. Καταπολέμηση εντόμων – ξενιστών με εντομοκτόνα
2. Εξόντωση τρωκτικών που μεταδίδουν νοσήματα
3. Εφαρμογή κανόνων ατομικής υγιεινής και υγιεινής της κατοικίας
4. Εμβολιασμός ταξιδιωτών (κίτρινος πυρετός, πανώλη) προς χώρες που ενδημούν οι συγκεκριμένες ασθένειες